המרוץ

כבר שנים שמשה דיבר על זה שאין פה איפה לעשות מירוצים. כן, פעם הביאו את הפורמולה-1 לירושלים וסגרו כמה כבישים, אבל מירוץ זה לא היה, ובטח לא מירוץ שנהגים מקומיים – כלומר, משה – יכולים להשתתף בו. וזה לא שהוא לא ניסה. אחרי הפדיחה של הפורמולה-1 הוא השיג פגישה עם ברקת, והציע לו את מירוץ בגין. משהו שממש היה יכול לשים את ירושלים על מפת המירוצים העירוניים. וגם פשוט: כביש בגין, עם כל הקטעים החדשים ואם סופרים אותו עד הצומת של גבעת זאב זה איזה שלושים ומשהו קילומטר. לא מאתגר במיוחד – אין סיבובים חדים או משהו, אבל אפשר לפתח אחלה מהירות, ואפשר לבודד את האירוע כי הכביש כבר ממילא מבודד, וזה מצטלם נהדר מהגשרים. אבל ברקת היה ראש עיר של ריצות, אז קיבלנו את מרתון ירושלים, ובבגין נמשיך לנסוע על 80 מהפחד של המצלמות. זה לא שאני מזלזל, אבל מרתון יש גם בתל אביב, ומרתון סוגר את כל העיר לשמונה שעות עד שכל העייפים גומרים. ומירוץ בגין? חצי שעה לנקות את הכביש מהפרייבטים, עוד רבע שעה לקרוע את המסלול מגילה לגבעת זאב ב-200 קמ"ש, ושוב כל העיר פתוחה.

מידי פעם משה עוד דיבר על זה, אבל המקסימום שהוא הגיע למירוצים היה בקרטינג בתלפיות, בחניה של אייס קנה ובנה. שם לפחות הוא היה האלוף המוכתר. 24:07 שניות להקפה. האמת היא שמשה האמין שהוא עוד יכול לשפר את זמן ההקפה שהשיג, למרות שכבר ככה היה נמוך בכמעט 3 שניות מהמתחרה הבא. האמונה הזאת היתה הדבר היחיד שמנע ממנו לקעקע את המספר על הזרוע. זה, וגם הנאצים.

על הנאצים משה לא ידע הרבה, אבל מספר על היד – 2407 בספרות כחולות, קצת דהויות - את זה הוא הכיר מסבא שלו. זה היה אותו סבא שהביא את משה להר המנוחות בפעם הראשונה. קצת לא הגיוני, אבל משה אף פעם לא היה בלוויה עד הסוף. בדרך כלל המציא סיבה למה הוא לא יכול לבוא. כשלא היתה סיבה טובה, היה בא רק לבית ההספדים, מוודא שראו אותו ואז חומק משם בלי ללכת לקבורה ממש. לא שהיו לו אמונות תפלות; גם לא חרדות משדים ורוחות. סתם, המחשבה לראות איך דוחפים מישהו לאדמה ושופכים עליו את החול ככה שאין לו איך לנשום... לא נראה לו. אבל סבא זה סבא, והפעם אי אפשר היה להתחמק מהעניין. הקבר היה באחד האתרים הרחוקים ביותר בהר, מה שאילץ את שיירת הרכבים העוקבת אחרי הואן של החברה קדישא להזדחל בכבישים הצרים והמתפתלים של ההר מספר קילומטרים. כמו חבר טוב, הגעתי ללוויה ומשה הצטרף אלי לנסיעה לקבר. כבר בדרך לשם שמתי לב שמשה מסתכל בעירנות מוגברת. הנחתי שזה עוצמת הרגע מעורבת בביקור הראשון בהר. אבל בדרך חזרה העניין כבר התברר.

"בואנה", משה אמר, "זה מקום קלאסי"

"נו נו" אמרתי. "אני מעדיף את בתי הקברות עם הדשא המטופח שרואים בסרטים".

"לא אחי, אתה לא קולט? תראה מה זה! איזה כבישים צרים! איזה סיבובים! איפה הקרטינג ואיפה זה!"

אם הייתי צריך הוכחה שמשה לא מפחד משדים, זה היה מיד אחרי השבעה. משה התקשר וקבענו להפגש בערב. הוא אמר שיש לו תוכנית, עמד על כך שניסע בגולף GTI שלו, אבל לא נתן פרטים. הוא אסף אותי בערך בתשע בערב, ובלי להסביר כלום, נסע להר המנוחות. בהתחלה חשבתי שהולכים לבקר את הסבא. אומנם זה לא התאים לי לאופי של משה – סנטימנטל גדול הוא לא – אבל לך תדע מה אבל עושה לאנשים. מהר מאוד התברר זה לגמרי לא זה.

"כמו שחשבתי" הוא אמר, תוך שאנחנו נוסעים בשבילי ההר. "הכל ריק! אנשים מפחדים להסתובב בבית הקברות בלילה". בהתחלה הוא נסע לאט, והקיף את כל ההר. אחר כך נסענו שוב – קצת מהר יותר כי הוא כבר הכיר את הכביש. אחר כך עוד סיבוב, קצת מהר יותר. בחצות כבר הקפנו את ההר בדקות, כשהמחוג לא יורד מהמאה כמעט אף פעם. בסיבובים דמיינתי אותנו מתרסקים אל תוך אחת מחלקות הקברים הדוממות, אבל אין מה להגיד – גם אם קרטינג זה לילדים, לנהוג הוא למד שם. החלקנו, חרקנו, האצנו ובלמנו. תוך שמשה משחק עם הגז, ברקס, קלאץ' ואפילו בלם היד כמו מקצוען מהסרטים.

בסוף הוא עצר בחניה מחוץ לבית הקברות. "יאללה" הוא אמר. "מארגנים מירוץ". ויצא ליטול ידיים.

התאריך נקבע לט"ו באב, מכמה סיבות. קודם כל, יש ירח מלא, כך שאפשר לקיים את המירוץ בלי אורות ובלי למשוך תשומת לב מיותרת. חוץ מזה, איזה רב חשוב פסק שאסור ביום זה לבקר בבית הקברות וזה מוסיף עוד בטחון שיהיה ריק. הזינוק הראשון בחצות. אם כבר, אז שיהיה דרמטי. משה אפילו הצליח לשנורר פרס ראשון מאיזה צלם דוקומטריה מפורסם שרצה לעשות סרט על המירוץ. הפרטים הועברו מפה לאוזן, ורק למי שאפשר לסמוך עליו. אני מוניתי לשופט, וכך עוד כמה חברים קרובים של משה.

הגיעו מתחרים מכל הארץ. מאמצע תמוז, כל אחד קיבל לילה אחד לרשותו ללמוד את המסלול ולהתאמן. כבר שם התחילו עניינים כי כמה מהם לא העריכו נכון את הסיבובים. אז משה ארגן גרר בהיכון בחניה של ההר, וגם צוות חילוץ למקרה של פגיעה רצינית יותר. זה למזלנו לא קרה, אבל כמה טוטל-לוס כן יצאו משם, וכמה רגליים וידיים בגבס גם כן.

בלילה של המירוץ היתה אוירה של קרנבל, והייתי בטוח שהמשטרה תגיע. אבל עד חצות הכל הלך כשורה. ההזנקה היתה ממגרש החניה, והמירוץ היה על זמן, כי לעשות עקיפות בכבישים האלה זה באמת התאבדות. כל דקה הזנקנו אחד אחר, כך שהראשונים כבר חזרו לפני שהאחרונים יצאו. משה זינק ראשון ולכן התחלתי לדאוג כשמי שיצאו אחריו החלו להופיע בסוף המסלול. חלק עם פח עקום במקומות שבהם לא לקחו סיבוב טוב אבל סך הכל בחתיכה אחת. גם מי שלא הלך לא משהו הביע התפעלות על הקהל הרב, העידוד, ובמיוחד על הכוונים שהזהירו על מכוניות תקועות עם דגל משבצות שחור-לבן. כוונים? לא ידעתי שמשה ארגן את זה עד כדי כך טוב. קהל? לא פרסמנו את זה בשום מקום. יכול להיות שמישהו דיבר? גם לא ראינו אף אחד מגיע... בטח לא המונים.

בחלק מהרכבים היו מצלמות כביש. הלכתי לראות. האיכות לא היתה משהו, אבל ללא ספק: לכל אורך המסלול עמדו אנשים, נשים, ילדים וזקנים ועודדו, נפנפו בבגדים קרועים ובסך הכל נראו מתלהבים. בסיבוב ליד הקבר של סבא של משה ראיתי את המכונית המרוסקת של משה, ולידה עמדה דמות ונופפה בדגל משבצות. על אחת הידיים שלה היה משהו שנראה כמו שעון זוהר. הקפאתי את התמונה ועשיתי זום. זה ללא ספק היה ספרות: 2407. כמו גם השעה על הוידיאו.

לקח למשה די הרבה זמן לצאת. ברגל. עם שיער לבן.

הוא לא נכנס מאז לאף בית קברות.